

**ВИСНОВОК
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ**

**Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення чергової акредитаційної експертизи
підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508
«ФІНАНСИ І КРЕДИТ» першого (бакалаврського) рівня у
Національному авіаційному університеті**

м. Київ

22 червня 2018р.

Відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затверджених Постановами Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» зі змінами та доповненнями, Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 червня 2012 року №689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», Наказу Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року №16 «Про затвердження Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи», на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 5 червня 2018 року за № 1107-л, експертна комісія у складі:

Голова:	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку Одеського національного економічного університету	Баранова Вікторія Глібівна
Експерт:	кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Чернігівського національного технологічного університету	Коваленко Лариса Олексіївна

у період з 20 по 22 червня 2018 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з підготовкою здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня.

Навчальним закладом експертній комісії представлені такі засновницькі документи:

- Статут Національного авіаційного університету, прийнятий Конференцією трудового колективу 23 листопада 2016 року та зареєстрований Міністерством освіти і науки України 28 грудня 2016 року;

Голова експертної комісії

В.Г. Баранова

- Статут Національного авіаційного університету, прийнятий Конференцією трудового колективу 22 січня 2018 року та зареєстрований Міністерством освіти і науки України 08 лютого 2018 року;

- Довідка про включення до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, видана 06.10.2016 р.;

- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів (11-Д-153 від 21.02.2008 р.);

- Відомості про право здійснення освітньої діяльності – ліцензії Національного авіаційного університету затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22.05.2017 р. №108-л;

- Сертифікат про акредитацію університету РД-IV 1152853, виданий 13 березня 2012 р. відповідно до рішення ДАК від 23 лютого 2012 р., протокол № 93, термін дії сертифікату до 1 липня 2022 р.

Всі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них.

У процесі перевірки аналізувалися наступні документи щодо підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня, які акредитуються повторно:

- навчальний і робочий плани підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня,

- освітньо-професійна програма підготовки бакалавра (в частині розподілу загального навчального часу за циклами підготовки, переліку та обсягу нормативних дисциплін) галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво»;

- освітньо-кваліфікаційна характеристика (варіативний компонент) підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»

- якісний склад кафедри фінансів, обліку і аудиту;

- відомості про навчально-методичне, матеріально-технічне, організаційно-інформаційне забезпечення навчального процесу, формування контингенту здобувачів вищої освіти, наукову та міжнародну діяльність кафедри;

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;

- плани роботи кафедри та індивідуальні плани роботи науково-педагогічних працівників;

- графік навчального процесу та розклад занять;

- контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР);

- інформація про проходження практик та написання курсових робіт;

- перелік зауважень контролюючих органів за результатами попередньої експертизи.

У підсумку експертного оцінювання комісія може зробити наступні висновки:

1. Загальна характеристика Національного авіаційного університету

Національний авіаційний університет – один з найпотужніших авіаційних вищих навчальних закладів світу, був заснований як самостійний Київський авіаційний інститут Постановою Ради Народних Комісарів СРСР від 25 серпня 1933 року №1815 на базі авіаційного факультету Київського машинобудівного інституту, який, у свою чергу, був створений у 1930 році в результаті розукрупнення Київського політехнічного інституту. У подальшому його назва змінювалася: Київський інститут цивільного повітряного флоту (1947), Київський інститут інженерів цивільної авіації (1965), Київський міжнародний університет цивільної авіації (1994), Національний авіаційний університет (2000).

Відповідно до доктрини розвитку Національного авіаційного університету та рішення вченої ради від 21 грудня 2002 року відбулася його структурна реорганізація. В результаті університет перетворився в потужний навчально-науково-технічний мегаполіс, до складу якого у теперішній час входять 10 навчально-наукових структурних підрозділів – інститутів базового вищого навчального закладу, 2 факультети та військова кафедра, а також на правах відокремлених структурних підрозділів: Льотна академія, Коледж інженерії та управління, Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування, Кременчуцький льотний коледж, Криворізький, Слов'янський, Васильківський коледжі, Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки, Вище професійне училище, Авіакосмічний лицей ім. І.Сікорського в м. Києві, науково-дослідні інститути та інші науково-дослідні підрозділи.

Університет має 12 власних гуртожитків, житлова площа яких – 71,5 тис. кв. м. На одного студента гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком складає 90%. Харчування студентів забезпечується їдальнею на 730 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр, який розташований на території університету, стадіон, спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо.

Сьогодні НАУ – це вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, провідний авіаційний навчальний заклад України з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та ступенів за навчальними планами, інтегрованими з навчальними планами провідних університетів світу. НАУ – єдиний вищий навчальний заклад України, який працює з урахуванням стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації ICAO.

У 2015 році університет отримав Сертифікат відповідності його системи менеджменту якості освітніх послуг та наукових досліджень міжнародному стандарту якості ISO 9001:2015, який діє до 21 вересня 2020 р.

Підготовка висококваліфікованих фахівців в університеті здійснюється за широкою палітрою 45 спеціальностей, що відповідають освітнім ступеням бакалавра та магістра, які забезпечують цілісну систему з безперервним циклом навчання. На 89 кафедрах та 52 філіях кафедр базового вищого навчального закладу університету (м. Київ) навчальний процес забезпечує 1311 висококваліфікованих працівників, у складі яких 1 член-кореспондент НАН України, 15 академіків, 21 член-кореспондентів галузевих академій наук, 405 докторів наук, професори та 776 кандидати наук, доценти. Серед них 23 лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, 19 заслужених діячів науки та техніки, 16 заслужених працівників освіти, 2 заслужених працівників народної освіти, 3 заслужених працівників транспорту та 27 почесних працівників авіаційного транспорту, заслужені винахідники, юристи, журналісти, працівники культури, метрологи, архітектори, діячі транспортної академії, машинобудівники тощо.

У базовому вищому навчальному закладі університету в м. Києві навчається 11831 студентів та слухачів денної форми навчання, включаючи 736 іноземних студентів із 40 країн світу; кількість студентів заочної форми навчання – 3983 осіб, післядипломного навчання – 401 особа, доуніверситетської підготовки – 407 осіб.

В університеті сформовані єдині бази даних робочих навчальних планів усіх спеціальностей, автоматизовано процес планування та контролю навчального навантаження викладачів, розкладу навчальних занять та його диспетчеризації, самостійної роботи студентів, потужна навчальна та матеріально-технічна база університету, працюють висококваліфіковані науково-педагогічні кадри.

Надання освітніх послуг в університеті здійснюється відповідно до відомостей про право здійснення освітньої діяльності – ліцензії Національного авіаційного університету.

Науково-дослідна робота в університеті є невід'ємною складовою навчального процесу. У проведенні наукових досліджень беруть участь науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, а також значна частина студентів. Вченими університету проводяться комплексні науково-дослідні роботи за найбільш актуальними напрямками розвитку науки і техніки. В університеті функціонують 15 спеціалізованих рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій за 29 спеціальностями.

Керівник навчального закладу – ректор Національного авіаційного університету Ісаєнко Володимир Миколайович – доктор біологічних наук, кандидат технічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, Заслужений працівник освіти України, член Президії Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з напрямку «Екологія», експерт Програми розвитку ООН в Україні з питань сталого розвитку освіти і науки.

Закінчив у 1976 р. Київський технологічний інститут харчової промисловості за спеціальністю «Технологія бродильних виробництв», отримав фах – інженер-технолог. У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію за темою: «Розробка способів підвищення ферментативної

активності суспензії солоду та ферментних препаратів у спиртовому виробництві».

У 2004 р. захистив докторську дисертацію за темою «Біологічно активні речовини антипаразитарної дії в агроекосистемах», з 2005 р. – професор кафедри екології.

З вересня 2016 р. працює на посаді в.о. ректора Національного авіаційного університету.

З 13 квітня 2018р. працює на посаді ректора Національного авіаційного університету.

Нагороджений відзнакою «Відмінник освіти України» (1996 р.) та знаком «Петро Могила» (2007 р.) Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2010), в 2015 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

Автор понад 250 наукових праць, у тому числі 4 підручників, 10 навчальних посібників, 2 словників, 3 довідників, 3 монографій, 10 авторських свідоцтв та патентів. Учасник більше 50 міжнародних та регіональних наукових конференцій.

Підготовку бакалаврів з напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» в Національному авіаційному університеті здійснює кафедра фінансів, обліку і аудиту факультету економіки та бізнес-адміністрування.

Кафедра фінансів, обліку і аудиту створена в 2007 році. Очолює кафедру фінансів, обліку і аудиту кандидат економічних наук, доцент Гайдаржийська Ольга Миколаївна, яка має 16 років науково-педагогічного стажу та 109 наукових праць.

До процесу підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом 6.030508 «Фінанси і кредит» залучені також такі кафедри Національного авіаційного університету: кафедра економічної теорії, кафедра економіки, кафедра маркетингу, кафедра менеджменту, кафедра вищої математики, кафедра прикладної інформатики, кафедра історії та документознавства, кафедра української мови та культури, кафедра іноземних мов за фахом, кафедра фізичного виховання та спортивної підготовки, кафедра соціології та політології, кафедра філософії, кафедра безпеки життєдіяльності, кафедра військової підготовки та інші.

Кафедра фінансів, обліку і аудиту має потужний штатний професорсько-викладацький склад. На кафедрі працюють 5 докторів наук, професорів та 15 кандидатів наук, з них 15 мають вчене звання доцента.

Наявність фахівців зі спеціалізованою підготовкою у фінансовій сфері - один із чинників, який обумовлює додаткові можливості розвитку України, як авіаційної держави, сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, взагалі, та авіаційних підприємств, зокрема, на внутрішньому і міжнародному ринках.

Проведені маркетингові дослідження ринку освітніх послуг засвідчують, що існує попит на підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації таких фахівців як в Україні, так і серед зарубіжних країн, зокрема Республіки Туркменістан, Республіки Азербайджан та ін.

Висновок: Експертна комісія дійшла висновку, що всі установчі документи представлені в повному обсязі. Оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня у вищих навчальних закладах.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Формування контингенту бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що акредитується, здійснювалось згідно з ліцензованим обсягом – 50 осіб денної та 50 осіб заочної форм навчання.

Показники формування контингенту студентів і динаміка змін контингенту наведені у таблицях 1,2.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів
(по денній та заочній формам навчання
за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»)

№ з/п	Показник	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна форма)	50	50	50	50	50
	Прийнято на навчання, всього (осіб)	31	19	11	16	29
	• денна форма	15	10	11	10	17
	в т.ч. за держзамовленням:					
2.	Ліцензований обсяг підготовки (заочна форма)	50	50	50	50	50
	• заочна форма	22	29	36	37	36
	в т.ч. за держзамовленням:	9	11	12	11	6
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою					
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію					
	зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку					
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання	26,12	23,36	11,48	10,7	10
	• денна					0,52
	• інші форми навчання (заочна)					
4.	Конкурс абітурієнтів на місце державного замовлення:	87,06	116,8	52,18	53,5	125,78
	• очна форма					
	• інші форми навчання (заочна)					
5.	Кількість вступників ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	14	5	4	3	5
	• денну форму	5	4	3	3	-
	• інші форми (вказати, за якою формою)					

Динаміка змін контингенту студентів
(по денній та заочній формам навчання за напрямом підготовки
6.030508 «Фінанси і кредит»)

№ з/п	Назва показника	2014-2015 навчальний рік				2015-2016 навчальний рік				2016-2017 навчальний рік				2017-2018 навчальний рік (на 01.12.2017)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Курс																
1	Всього студентів на спеціальності:																
	*денна	19	35	32	25	11	23	30	26	16	13	23	28	29	19	12	20
	*інші форми навчання (заочна)	4	11	14	-	0	6	15	15	7	6	7	17	17	8	5	6
2	Кількість студентів, яких відраховано (всього):																
	*денна		5	4				2		2	1	3					1
	*інші форми навчання (заочна)	1	1	3			1	1	1		1		3				
	в т.ч.																
	- за невиконання навчального плану:																
	*денна		3	2						1	1	2					1
	*інші форми навчання (заочна)			3			1		1				2				
	- за грубі порушення дисципліни:																
	*денна																
	*інші форми навчання (заочна)							1									
	- у зв'язку з переведенням до ІЗДН та інших ВНЗ:																
	*денна																
	*інші форми навчання (заочна)																
	- інші причини (за власним бажанням):																
	*денна		2	2				2		1		1					
	*інші форми навчання (заочна)	1	1								1		1				

Аналіз динаміки зміни контингенту студентів свідчить, що формування контингенту здійснювалося у повній відповідності з ліцензованим обсягом.

Під час експертизи було перевірено документообіг приймальної комісії Національного авіаційного університету щодо формування контингенту, встановлено, що склад, структура та строки роботи приймальної комісії, підготовки наказів з руху контингенту відповідають чинному законодавству.

Для організації роботи з прийому здобувачів вищої освіти кожен рік формується приймальна комісія, яка працює згідно з Положенням про приймальну комісію та правилами прийому до університету. Ці документи розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших законодавчих і нормативних документів. Прийом до університету на різні

освітні ступені проводиться за рахунок: коштів державного бюджету України – за державним замовленням; коштів юридичних та фізичних осіб.

Викладачами кафедри та університету проводиться активна профорієнтаційна робота. Науково-педагогічні працівники університету зустрічаються з майбутніми випускниками шкіл, коледжів, ліцеїв, відвідуючи навчальні заклади, ярмарки професій, організовуючи Дні відкритих дверей. Форми та методи профорієнтаційної роботи різнопланові, робота проводиться на рівні адміністрації університету, приймальної комісії, факультету, кафедри фінансів, обліку і аудиту.

Особливу увагу кафедра фінансів, обліку і аудиту приділяє формуванню контингенту здобувачів вищої освіти, його збереженню та подальшому працевлаштуванню випускників.

В сучасних умовах невпинно зростає попит на професіоналів, а зростаючі потреби суспільства вимагають підготовки висококваліфікованих фахівців у фінансовій сфері. В Університеті та на кафедрі фінансів, обліку і аудиту створені умови для подальшої професійної і наукової кар'єри та продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Висновок. Експертна комісія встановила, що формування контингенту здобувачів вищої освіти в Національному авіаційному університеті проводиться на належному рівні. Зміст, форми і методи профорієнтаційної роботи, а також якісні та кількісні показники прийому абітурієнтів сприяють забезпеченню належного рівня підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Навчальний процес підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що акредитується, здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням стандартів вищого навчального закладу, що включають освітньо-професійну програму, освітньо-кваліфікаційну характеристику, засоби діагностики якості вищої освіти, графік навчального процесу, навчальний і робочий план, навчальні і робочі програми дисциплін, початково-методичне забезпечення. Дисципліни за вибором студента враховують спеціалізацію випускників у фінансовій сфері та авіаційній галузі, потреби регіонального ринку праці, інтереси студентів. Робочі навчальні програми вибіркових дисциплін розроблено викладачами кафедри фінансів, обліку і аудиту Національного авіаційного університету самостійно.

Експертна комісія констатує, що всі дисципліни навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що акредитується, забезпечені навчальними та робочими планами, навчальними і робочими навчальними програмами; навчально-методичними комплексами дисциплін (НМКД). Всі види практик та державна атестація

забезпечені відповідними програмами і методичними рекомендаціями щодо їх проведення.

До навчального процесу залучаються професори, доктори наук, кандидати наук, доценти, які мають значний досвід роботи у ВНЗ, підприємствах і є авторами навчальних посібників з грифом МОН України, посібників, затверджених Вченою радою університету, монографій, мають опубліковані наукові праці, що відповідають профілю кафедри, у тому числі у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз.

Перевірка комплектів навчально-методичної документації та НМКД під час акредитаційної експертизи показала, що вони відповідають державним вимогам з акредитації.

Експертна комісія зазначає, що випускова кафедра фінансів, обліку і аудиту взаємодіє з кафедрами, що забезпечують гуманітарну та загальноєкономічну підготовку студентів щодо засвоєння дисциплін на сучасному рівні. У навчальному процесі значна увага приділяється інтеграції навчання фахівців з наукою і практикою. При проведенні лекцій і практичних занять використовуються матеріали досліджень, що здійснюються колективами професорсько-викладацького складу кафедр Національного авіаційного університету, використовується мультимедійне обладнання задля презентацій навчального матеріалу, здійснюються презентації робіт студентів. Кафедра фінансів, обліку і аудиту широко застосовує в навчальному процесі новітні освітні технології. Зокрема, на виконання першочергових завдань, що впливають зі входження України до єдиного Європейського простору вищої освіти, університет та кафедра з 2004 року працює в умовах організації навчального процесу на засадах кредитно-модульної системи.

Навчальний процес підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» здійснюється відповідно до вимог освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик та засобів діагностики якості вищої освіти, розроблених відповідно до положень «Комплексу нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти».

Освітньо-кваліфікаційні характеристики (в тому числі варіативна складова), освітньо-професійні програми, засоби діагностики якості вищої освіти, навчальні плани підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» затверджені у Національному авіаційному університеті Міністерства освіти і науки України.

Навчальні та робочі навчальні плани підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» складено за типовою формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України відповідно до чинної освітньо-професійної програми і включають комплекс нормативних навчальних дисциплін та навчальних дисциплін за вибором закладу освіти і студента.

Термін підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» за денною і заочною формою навчання складає 4 роки. Максимальний навчальний час загальної підготовки

бакалаврів становить 8856 годин (240 кредитів за циклами гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничої та загальноекономічної підготовки, професійної та практичної підготовки, циклів самостійного вибору навчального закладу та дисциплін вільного вибору студентів; 6 кредитів згідно наказу № 642 від 09.07.2009 відведено на дисципліну «Фізичне виховання» як поза кредитну).

У навчальному плані підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» реалізуються усі цикли дисциплін, зміст яких відображає сучасні тенденції в сфері фінансів і кредиту.

Навчальний та робочий навчальні плани підготовки фахівців на весь термін навчання (план 2014-2018, 2015-2019 р.р.) за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», а також ОКХ та ОПП є у наявності на кафедрі.

Кафедра фінансів, обліку і аудиту має навчальні та робочі навчальні програми власної розробки та кафедри економічної теорії, кафедри економіки, кафедри економічної кібернетики, кафедри маркетингу, кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, кафедри вищої математики, кафедри прикладної інформатики, кафедри історії та документознавства, кафедри української мови та культури, кафедри іноземної мови за фахом, кафедри фізичного виховання та спортивної підготовки, кафедри соціології та політології, кафедри господарського, повітряного і космічного права, кафедри педагогіки та психології професійної освіти, кафедри екології, кафедри філософії, кафедри цивільної та правової безпеки, кафедри військової підготовки Національного авіаційного університету, які забезпечують підготовку фахівців у відповідності з Освітньо-кваліфікаційними характеристиками та Освітньо-професійними програмами підготовки освітнього ступеня «Бакалавр».

Робочі навчальні програми з усіх дисциплін зазначених в плані розроблені у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМС). Всі види навчального процесу проводяться згідно вимог КМС у відповідності до робочих навчальних програм та «Положення про організацію навчального процесу». На кафедрі розроблені навчальні, робочі навчальні програми і пакети комплексних контрольних робіт з дисциплін навчальних планів підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит». Наведені дані щодо забезпеченості навчального закладу варіативною частиною освітньо-кваліфікаційних характеристик, освітньо-професійних програм, засобами діагностики якості вищої освіти, навчальними та робочими навчальними планами і програмами з навчальних дисциплін з напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» відповідають змісту підготовки та державним вимогам щодо акредитації напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит».

Висновок. Навчальний процес у Національному авіаційному університеті здійснюється згідно затвердженій в установленому порядку освітньо-професійної програми, навчальних планів, вимог нормативних та навчально-методичних документів вищої освіти. Зміст підготовки

здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» на першому (бакалаврському) рівні відповідає встановленим вимогам.

4. Навчально-методичне та організаційно-інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» включає освітньо-професійну програму, навчальний та робочий навчальний плани, навчально-методичні комплекси з навчальних дисциплін. У навчально-методичному забезпеченні реалізовані принципи безперервної підготовки здобувачів вищої освіти у сфері фінансів. Навчальний процес організовано згідно діючого законодавства та нормативних вимог Міністерства освіти і науки України. Навчально-методичні комплекси з дисциплін містять навчальні та робочі навчальні програми, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних та виконання лабораторних та індивідуальних робіт і завдань, завдання для контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти, методичні рекомендації до виконання курсових робіт, зразки поточних тестів, питання для підготовки до семестрового контролю, методичні рекомендації щодо написання випускної роботи, програму державного екзамену за фахом, рекомендовану літературу. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти забезпечує дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки, відповідність змісту підготовки державним вимогам, потребам ринку праці та особистості, вирішення питань безперервності, послідовності та ступеневої підготовки здобувачів вищої освіти.

Усі матеріали відповідають нормативним вимогам.

Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою за дисциплінами навчальних планів підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки НАУ, фондів навчально-методичного кабінету кафедри. НАУ одержує фахові періодичні видання професійного спрямування. Це дозволяє використовувати у навчальному процесі актуальні дані, слідкувати за сучасним станом розробки наукових проблем, використовувати колегіальний досвід у процесі написання власних наукових та науково-методичних розробок. Впровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками в бібліотеці університету значно підвищує ефективність роботи здобувачів вищої освіти з літературою та розширює можливості самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Всі здобувачі вищої освіти університету мають можливість користуватися бібліотечними фондами науково-технічної бібліотеки Національного авіаційного університету, що пропонує доступ до пошуку літературних джерел за допомогою віртуальної бібліографічної довідки університету, електронних каталогів літератури з фондів найбільших бібліотек України та повнотекстових баз даних, періодичних видань та наукових міжнародних баз даних EBSCO – Інформаційного Центру освітніх ресурсів США.

Стан інформаційного забезпечення навчального процесу з кожної дисципліни робочих навчальних планів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» відповідає встановленим показникам.

У навчальному процесі активно застосовуються сучасні технології навчання: робота у навчальних лабораторіях оснащених сучасним комп'ютерним та мультимедійним обладнанням для проведення наукових досліджень, тестового контролю якості знань, застосування пошукової системи для навчального процесу тощо. Використання подібного роду педагогічних інновацій робить процес навчання не лише цікавим, а й логічно структурованим, мотивує здобувачів вищої освіти до активної участі у навчальному процесі. Методична база кафедри фінансів, обліку і аудиту та підключення факультету до мережі INTERNET забезпечують гідні умови для ефективної підготовки здобувачів вищої освіти до навчальних занять.

Експертна комісія перевірила тематику практичних завдань, курсових робіт, методичні рекомендації до їх виконання і засвідчує їх актуальність та відповідність сучасним умовам. У наявності є пакети контрольних завдань для комплексної перевірки знань студентів з дисциплін гуманітарної, загальноекономічної та професійної підготовки. Поточний, модульний і підсумковий контроль з дисциплін проводиться у відповідності з НМКД, в тому числі Електронних навчально-методичних комплексів дисциплін.

Практична підготовка випускників-бакалаврів здійснюється протягом навчальної та виробничих практик. В процесі виробничої практики студент ознайомлюється з організаційною структурою підприємства, законодавчо-нормативною базою їх діяльності, напрямками та видами діяльності, фінансово-аналітичною документацією, проводить аналітичні розрахунки обґрунтовує напрями підвищення ефективності діяльності та нормалізації показників фінансового стану. Бази практики, в основному, зосереджені в банках, страхових компаніях, авіаційних підприємствах тощо.

Забезпеченість студентів методичними документами з практики складає 100% та дозволяє формувати у студентів практичні навички професійної діяльності з обраної спеціальності.

Кафедрою фінансів, обліку і аудиту розроблено та затверджено програму атестаційного екзамену з фаху, що включає дисципліни: «Бюджетна система», «Податкова система», «Фінансовий ринок», «Фінанси підприємств». Програма включає критерії оцінювання знань, теоретичні питання та розрахункові ситуації.

Для підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що акредитується, використовуються різні види прикладних комп'ютерних програм, авторські розрахунково-графічні комп'ютерні програми з проведення аналізу фінансового стану, імовірності банкрутства, результатів діяльності суб'єктів підприємництва, прогнозування і планування фінансових показників, складання форм статистичної звітності.

Висновок. Стан організаційно-інформаційного, навчально-методичного забезпечення навчального процесу здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого

(бакалаврського) рівни відповідає вимогам акредитації.

5. Кадрове забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти

Вимоги сучасного ринку праці визначають потребу у високому рівні професорсько-викладацького складу, що забезпечує згідно навчального та робочого навчального планів підготовку здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит».

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин навчального плану напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», складає 90,7 % (норматив 75 %). У тому числі на постійній основі працюють 100 % викладачів з науковим ступенем та вченими званнями (норматив 50 %). Частка лекційних годин, що викладається докторами наук, складає 20,93 % (норматив 10 %).

Штатна чисельність науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, обліку і аудиту складає 23 особи; з них ті, які обслуговують напрям підготовки «Фінанси і кредит» докторів наук (або) професорів – 5 осіб (2,75 ставки; 21,7%), кандидатів наук (та/або) доцентів – 15 осіб (18,25 ставки; 65,2%); осіб, зайнятих на постійній основі та на засадах внутрішнього сумісництва – 20 осіб (21 ставка, 86,9 %); сумісників 2 особи (1,0 ставка), які не здійснюють підготовку бакалаврів за напрямом «Фінанси і кредит»; зайнятих підготовкою фахівців за іншими напрямами підготовки - 3 особи (3,5 ставки, 13,0%) Чисельність викладачів, які мають педагогічний стаж більше 10 років складає – 18 осіб (78,3 %). Середній вік науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, обліку і аудиту – 44 роки.

Викладачі випускової кафедри ведуть активну навчальну і навчально-методичну роботу, проводять наукові дослідження. Максимальне навантаження викладача в 2017/2018 н.р. у перерахунку на одну ставку складає 670 годин.

Викладачі кафедри фінансів, обліку і аудиту пройшли підвищення кваліфікації у провідних вищих навчальних закладах України, а також на авіаційних підприємствах та в учбовому центрі Національного банку України згідно плану підвищення кваліфікації та позапланово, серед них: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», ТОВ «Інститут новітніх технологій в освіті», Центр сертифікованого навчання, Інститут післядипломного навчання Національного авіаційного університету, ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів», ТОВ «ДАРТ», Іноземне підприємство «Альтеко» та інші, що підтверджується відповідними сертифікатами та довідками. Високий фаховий рівень викладачів кафедри забезпечується в тому числі стажуванням за кордоном (лише за 2017-2018 рр. стажування за кордоном пройшли 7 викладачів кафедри). Паралі у 7 викладачів кафедри триває науково-педагогічне стажування тривалістю шість місяців за профілем кафедри. Всі викладачі кафедри мають рівень наукової та професійної активності більше 3-х умов, зазначених у п.5 приміток до ліцензійних умов Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187.

Таким чином, науково-педагогічний склад кафедри, що забезпечує здобувачів вищої освіти напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» відповідає вимогам провадження освітньої діяльності за першим (бакалаврським) рівнем.

Висновок. Кадрове забезпечення кафедри фінансів, обліку і аудиту, відповідає вимогам провадження освітньої діяльності здобувачів вищої освіти напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» за першим (бакалаврським) рівнем.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

В університеті є достатня кількість аудиторій, лабораторій, навчальних площ, що в цілому забезпечує існуючий обсяг підготовки здобувачів вищої освіти напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», активно здійснюється робота щодо суттєвого покращення матеріально-технічної бази навчального процесу. Будівлі навчальних корпусів знаходяться в задовільному стані і відповідають санітарно-технічним і протипожежним вимогам. Площа приміщень для занять на 1-го здобувача вищої освіти денної форми навчання приблизно становить 2,4 кв.м., при нормативі 2,4 кв.м.

Національний авіаційний університет має 12 власних гуртожитків, житлова площа яких – 71,5 тис. кв. м. На одного студента гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Рішення про забезпечення гуртожитком приймає комісія з поселення факультету економіки та бізнес-адміністрування на основі поданих заяв студентів (протоколи засідання комісії з поселення). Харчування студентів забезпечується їдальнею на 730 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр, який розташований на території університету, стадіон, спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо.

Кафедра фінансів, обліку і аудиту має навчально-лекційні аудиторії, навчальні лабораторії та два спеціалізовані комп'ютерні класи (табл.3,4). Комп'ютерні класи обладнані персональними комп'ютерами, які об'єднані в локальну мережу між собою і мають прямий вихід в університетську та Інтернет мережі.

В репозитарії Національного авіаційного університету розміщені навчально-методичні комплекси дисциплін та наукові праці науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9190>.

У комп'ютерних класах навчання відбувається з використанням інтернет-технологій та мультимедійних систем, забезпечується можливість вільного користування Інтернетом здобувачам вищої освіти та викладачам.

Таблиця 3

Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів,
що забезпечують навчальний процес
за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»

№ з/п	Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа	Найменування навчальної дисципліни	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість
1.	Зал методичних семінарів 32 м ²	1.Фінанси 2.Гроші і кредит 3.Страховання 4.Фінанси підприємств 5.Фінансова звітність	Комп'ютери: 6 шт. – P DC1,8 Ghz/RAM 2g./ati 2600pro/250Gb hdd; Монітори - 6шт. Samsung 720 N Проектор Leater LX 402 u Моторизований настінний екран
2.	Навчально-наукова аудиторія для проведення наукових гуртків, семінарів, круглих столів 46,2м ²	1. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання 2. Страхові послуги 3. Біржова справа 4. Економічний аналіз 5. Фінансовий аналіз 6. Бюджетна система	Комп'ютери: 8 шт. – P DC1,8 Ghz/RAM 2g./ati 2600pro/250Gb hdd; Монітори -8 шт. Samsung 720 N Проектор Leater LX 402 u Настінний екран

Таблиця 4

Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, які забезпечують виконання навчального плану за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»

№ з/п	Найменування комп'ютерної лабораторії, її площа	Найменування навчальної дисципліни	Модель і марка персональних комп'ютерів, їх кількість	Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих)	Доступ до Інтернету, наявність каналів доступу (так/ні)
1	2	3	4	5	6
1.	Навчально-наукова лабораторія моделювання фінансових потоків в економічних системах 48,8м ²	1. Інвестування 2. Ціноутворення 3. Інформаційні системи та технології у фінансах 4. Податкова система 5. Статистика 6. Фінансовий ринок 7. Банківська система	1. Комп'ютери: 8 шт. – P DC1,8 Ghz/RAM 2g./ati 2600pro/250Gb hdd; 2. Монітори -8 шт. Samsung 720 N 3. Проектор Leater LX 402 u 4. Моторизований настінний екран	OC Windows Microsoft Office 1С:Предприятие 8 Statistica	Так

1	2	3	4	5	6
2.	Навчально-наукова лабораторія систем комп'ютеризованого обліку та фінансової звітності 44,5м ²	1. Бухгалтерський облік 2. Міжнародні розрахунки і валютні операції 3. Податкова звітність 4. Фінансова звітність 5. Фінансовий аналіз	1. Комп'ютери: 7 шт. – P DC1,8 Ghz/RAM 2g./atf 2600pro/250Gb hdd; 2. Монітори -7 шт, Samsung 720 N 3. Проектор Leater LX 402 u 4. Пастиний екран	OC Windows Microsoft Office 1С:Предприятие 8 Statistica	Так

Висновок. Експертна комісія встановила, що в університеті постійно проводиться робота з удосконалення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, забезпечення його учасників навчальними приміщеннями, спортивними майданчиками, меблями, устаткуванням, необхідними засобами навчання, а існуюча матеріально-технічна база університету відповідає вимогам для підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит».

7. Якість підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»

В університеті діє трирівнева система контролю навчально-виховного процесу: кафедра – деканат – ректорат.

На рівні ректорату контроль якості підготовки здійснюється відповідно до «Положення про ректорський, директорський (деканський) контроль якості навчання студентів» (Київ, НАУ, 2016).

Навчально-методичним управлінням університету запроваджена чітка система контролю організації навчального процесу з боку його співробітників.

Деканат факультету економіки та бізнес-адміністрування здійснює контроль навчально-виховного процесу за такими напрямками:

- 1) контроль відвідування занять деканом факультету та його заступниками;
- 2) перевірка організації та якості самостійної роботи студентів;
- 3) перевірка різних форм державної атестації студентів: іспитів, заліків, захист звітів за підсумками практик, захисту курсових робіт;
- 4) систематичні перевірки стану навчально-методичного забезпечення навчального процесу на кафедрах.

Вказані напрямки навчально-виховного процесу систематично обговорюються на засіданнях Вченої ради, адміністративних нарадах, засіданнях науково-методично-редакційної ради.

На кафедрі фінансів, обліку і аудиту основними формами контролю навчально-виховного процесу є наступні:

- 1) контроль організації та проведення практик (за видами) студентів (із заповненням щоденника практики);
- 2) поточний, модульний та семестровий контроль знань студентів;
- 3) проведення ККР;
- 4) проведення «ректорського контролю якості навчання студентів».

Результати всіх цих основних форм контролю за організацією навчально-виховного процесу систематично обговорюються на засіданні кафедри.

Система організаційних, методичних та інших заходів, що регулюють навчальний процес у сфері виконання студентами курсових робіт, забезпечується провідними науково-педагогічними працівниками кафедри і має за мету реалізацію змісту і якості вищої освіти у Національному авіаційному університеті відповідно до діючих стандартів.

Курсові роботи виконуються у відповідності до методичних рекомендацій розроблених кафедрою, які зберігаються в електронному інституційному репозитарії НАУ. Тематика курсових робіт відповідає вимогам змістовних модулів освітньо-професійної програми та спеціальності, за якою готуються фахівці. захист курсових робіт проводиться на кафедрі в навчальній лабораторії з використанням сучасного мультимедійного обладнання відповідно до діючого положення. Тематика курсових робіт регулярно актуалізується. Для виконання курсової роботи кожен студент отримує індивідуальне завдання. Постійно ведеться робота над удосконаленням формулювання тем курсових робіт. При цьому враховується їх актуальність, практичне значення, відповідність профілю спеціальності. Керівництво курсовими роботами здійснюють професори та доценти кафедри. На кафедрі проводиться цілеспрямована робота по підвищенню якості виконання курсових робіт. Структура курсової роботи складається із теоретичної та практичної частин і містить результати власного дослідження, здійсненого студентом.

Виконання курсової роботи готує студента до рішення більш складної задачі – виконання та захисту випускної роботи, що є важливою складовою підготовки фахівця. Експертна комісія перевірила (вибірково) якість виконання курсових робіт (25%). Розбіжності в оцінці якості курсових робіт комісії та викладачів кафедри у середньому склали 2,5 %.

Навчальна та виробнича практики студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» Національного авіаційного університету проводиться за навчальним планом, згідно з затвердженими програмами практик у визначений термін. При укладанні програм практики кафедра фінансів, обліку і аудиту керувалась вимогами чинного законодавства та «Положення про організацію та проведення практик студентів», розробленого і схваленого методичною радою НАУ 19 жовтня 2000 р.

Фаховий тренінг, який проходять студенти першого курсу ОС «Бакалавр», є невід'ємною частиною навчального процесу. Головними завданнями фахового тренінгу є: ознайомлення з основними професіями в

галузі фінансів та вироблення практичних навичок застосування їх на практиці; формування професійного світогляду та фінансового мислення; сприяння підвищенню рівня професійної культури студентів, ознайомлення із завданнями, функціями, повноваженнями, метою діяльності структурних підрозділів НАУ, пов'язаних з підготовкою майбутніх спеціалістів, в тому числі майбутніх фінансистів; набуття вмінь та навичок практичного застосування оформлення первинних документів, необхідних для аналізу діяльності підприємства.

Комп'ютерний тренінг, який проходять студенти на другому курсі є окремим етапом їх практичної діяльності. Головними завданнями комп'ютерного тренінгу є: ознайомлення з основами роботи та додатковими можливостями програм «М.Е.DOC», «Statistica» та табличного редактора EXCEL; ознайомлення та вивчення процесу створення бази даних підприємства в програмі «М.Е.DOC»; ознайомлення з процесом аналізу діяльності підприємства в програмі «Statistica».

Економічна практика, яку проходять студенти третього курсу є окремим етапом професійної підготовки бакалаврів. Головними завданнями економічної практики є: ознайомлення з процесом фінансової діяльності бази практики; ознайомлення та вивчення процесу складання фінансового плану бази практики; ознайомлення з процесом аналізу діяльності бази практики; ознайомлення та вивчення процесу оформлення первинних документів та форм звітності, які являються джерелом для аналізу фінансової діяльності бази практики; здійснення комплексного аналізу фінансового стану бази практики; здійснення ефективності оцінки фінансової діяльності бази практики.

Керівник практики від університету є основним організатором практики студентів. Керівник від бази практики разом з керівником практики від університету здійснює контроль за проходженням студентами всіх видів практик. Зміст практик, обов'язки керівників та студентів детально розписані у програмах практик.

Розподіл студентів по об'єктах практики і призначення керівника проводиться кафедрою фінансів, обліку і аудиту факультету економіки та бізнес-адміністрування відповідно до наявності баз практики та місць на кожній з них і оформляється наказом по університету. З дозволу кафедри студент може самостійно підібрати установу чи підприємство, як об'єкт проходження відповідної практики.

Студенти під час проходження практики зобов'язані виконувати всі види робіт, передбачені Програмою практики, додержуватись вимог внутрішнього трудового розпорядку в установах, в яких проходять практику; сумлінно співпрацювати з керівником практики від НАУ, який призначений наказом по університету. Експертна комісія перевірила (вибірково) щоденники практики (25%) та засвідчує, що їх зміст відповідає встановленим вимогам.

Організації самостійної роботи студентів на кафедрі фінансів, обліку і аудиту приділяється постійна увага. За навчальним планом для кожної дисципліни передбачений певний ліміт часу на самостійну роботу студента.

Зміст та обсяг самостійної роботи студента визначені у робочій навчальній програмі з дисципліни.

Згідно затвердженої освітньо-професійної програми, державна атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня проводиться у вигляді публічного захисту випускної роботи та Державного екзамену за фахом.

Здобувачі вищої освіти виконують випускні роботи під керівництвом провідних викладачів кафедри. Теми робіт відповідають вимогам галузевих стандартів вищої освіти, завданням та меті державної атестації, ув'язуються з актуальними проблемами в галузі фінансів та мають теоретичне та практичне значення. Випускова робота виконується згідно із «Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету» (НАУ, 2017 р.). Експертна комісія перевірила (вибірково) якість виконання випускових робіт (25%). Розбіжності в оцінці якості випускових робіт комісії та викладачів кафедри у середньому склали 2,02%

З метою перевірки якості теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, на підставі відповідного розпорядження проректора НАУ, у листопаді 2017 року, відповідно до «Методичних рекомендацій з організації та проведення ректорського контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти (комплексні контрольні роботи)» (Київ, НАУ, 2014), було проведено вимірювання залишкових знань та вмінь здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін 2016-2017 н.р. у здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит».

Комплексні контрольні роботи (ККР) виконувалися студентами 1-4 курсів з трьох дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки – «Філософія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія української культури», з чотирьох дисциплін циклу фундаментальної та природничо-наукової підготовки – «Мікроекономіка», «Теорія імовірності та математична статистика», «Основи інноваційно-інвестиційної діяльності», «Оптимізаційні методи і моделі», та з п'ятих дисциплін циклу професійної та практичної підготовки – «Маркетинг», «Фінанси підприємств», «Ціноутворення», «Фінанси», «Гроші і кредит».

Експертна комісія провела вибірковий контроль знань здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні з напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» з наступних дисциплін:

- «Страховання»;
- «Банківська система»;
- «Податкова система».

Розбіжність між оцінками навчального закладу та оцінками експертів знаходиться у межах нормативних вимог (додаток 2, таблиця 1). Розбіжності в оцінці якості контрольних робіт комісії та викладачів кафедри у середньому склали 3,3%.

На підставі аналізу даних, наведених у зведеній відомості, можна зробити висновок, що рівень успішності та рівень якості виконання комплексних контрольних робіт відповідає державним вимогам акредитації, здобувачі вищої освіти на достатньому рівні володіють необхідними фаховими знаннями, уміннями та навичками.

Успішність здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за підсумками літньої екзаменаційної сесії 2016-2017 навчального року (4-й курс) для першого (бакалаврського) рівня відповідає державним вимогам.

Викладачі кафедри забезпечують високий рівень фахової підготовки студентів, що підтверджується отриманням студентами стипендій Президента України, Кабінету Міністрів України та високими посадами випускників кафедри в реальному секторі економіки України.

Висновок. Показники екзаменаційних сесій, що передували акредитації, порівняльні результати виконання здобувачами вищої освіти комплексних контрольних робіт з дисциплін, курсових робіт та результати Державної атестації випускників дозволяють зробити висновок, що рівень здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» відповідає вимогам провадження освітньої діяльності за першим (бакалаврським) рівнем. Експертна комісія дійшла висновку, що якість підготовки здобувачів вищої освіти на кафедрі фінансів, обліку і аудиту відповідає державним вимогам щодо акредитації здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня у вищих навчальних закладах.

8. Наукова діяльність, робота аспірантури та міжнародні зв'язки

На кафедрі затверджено науково-дослідну тему «Фінансове забезпечення інтеграційного розвитку власності авіапідприємств в умовах глобалізації» № 0115U004661. Термін виконання 01.01.2015 – 31.06.2018 рр. Науковий керівник роботи: д.е.н., доцент Пілецька С.Г., відповідальний виконавець – д.е.н., доцент Янчук М.Б., у виконанні теми приймають участь 100% викладачів кафедри. До виконання певних етапів теми залучаються студенти (10 осіб).

Науково-дослідна робота кафедри включає підготовку науково-педагогічних кадрів (аспірантура, докторантура), індивідуальну наукову діяльність професорсько-викладацького складу (підготовка монографій, наукових статей для опублікування у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз, та фахових виданнях, публікації та участь у науково-практичних конференціях, симпозіумах і семінарах різного рівня), організацію науково-дослідної роботи студентів.

Протягом 2015-2018 рр. 343 студенти кафедри прийняли участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, за результатами яких було опубліковано тези доповідей та наукові статті.

Щороку кафедрою фінансів, обліку і аудиту проводяться три міжнародні науково-практичні конференції, результати яких відображаються у наукових працях не тільки викладачів, а і студентів (лише за 2016 – 2018 рр. було опубліковано 479 тез доповідей).

З 2015 року по 2016 рік працювали кафедральні гуртки: «Організація банківської діяльності», «Управління якістю власності», «Корпоративне

управління авіаніприємствами і організація корпоративних фінансів», «Фінансові основи функціонування та розвитку авіаційної галузі», «Фінансова безпека авіаперевізників», з 2016 року по 2018 рік працював кафедральний гурток «Фінанси, банківська справа, страхування: соціально-економічні, організаційно-правові та інституціональні аспекти», в яких прийняли участь 73 студенти.

Результати наукових досліджень викладачів та студентів кафедри фінансів, обліку і аудиту регулярно публікуються не тільки у наукових фахових виданнях України, а і в іноземних наукових виданнях та виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз (за останні п'ять років опубліковано 689 праць (у тому числі Scopus) та 17 монографій).

Активно ведуться дисертаційні дослідження. Аспірантами, докторантами та викладачами кафедри за останні 5 років захищено 11 кандидатських та 5 докторських дисертацій, наразі завершують роботу над докторськими дисертаціями чотири викладачі кафедри.

Основні напрями міжнародного співробітництва кафедри фінансів, обліку і аудиту:

– залучення науковців, фахівців фінансової сфери зарубіжних університетів, провідних фінансових та страхових установ та організацій, з метою проведення тематичних доповідей, дискусійних зустрічей для студентів кафедри фінансів, обліку і аудиту (за період 2013-2017 років залучено 43 фахівця із таких країн світу як: Польща, Азербайджан, Білорусія та ін.);

– стажування науково-педагогічного складу кафедри фінансів, обліку і аудиту у закордонних навчальних та наукових закладах (за період 2013-2017 років стажування проходило 7 науково-педагогічних працівників у Польщі та Чехії);

– налагодження і підтримка зв'язків з випускниками, які продовжили своє навчання за кордоном, з метою популяризації та залучення до навчання на кафедрі фінансів, обліку і аудиту студентів із зарубіжних країн та наукового співробітництва (підтримуються зв'язки із випускниками кафедри у Болгарії, Китаї, Словаччині, Польщі, Канаді, Нової Зеландії та ін.);

– участь студентів, аспірантів, науковців та науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, обліку і аудиту у міжнародних конференціях (у тому числі закордонних), симпозіумах, круглих столах (всього за період 2013-2017 років науково-педагогічні працівники взяли участь у 25 Міжнародних конференціях, що відбувалися у закордонних навчальних закладах);

– проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Корпоративні фінанси: соціально-економічні, організаційно-правові та інституціональні аспекти», організатором якої є кафедра фінансів, обліку і аудиту та представники з Вищої школи бізнесу – Національного університету Льюїса (Республіка Польща) 22 квітня 2016 року;

– активізація публікацій науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, обліку і аудиту у міжнародних наукових виданнях, які входять до

наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science, Google Scholar та ін. (всього за період 2013-2017 років опубліковано – 56 праць);

– проведення міжнародних конференцій із залученням до організації та участі іноземних фахівців у сфері фінансів і кредиту, за період 2013-2017 рр. залучено до участі відомих вчених та практичних фахівців із Польщі, Азербайджану, Нової Зеландії, Італії, Іспанії.

Міжнародне співробітництво кафедри фінансів, обліку і аудиту є дієвим чинником успішної реалізації майбутніх стратегічних наукових проєктів і, в подальшому, сприятиме міжнародній співпраці в сфері фінансів і кредиту.

Для налагодження міжнародного співробітництва кафедра вибудувала та продовжує активно розвивати мережу контактів із закордонними вищими навчальними закладами та фахівцями у різних галузях фінансів.

Висновок. Зміст науково-дослідної роботи, міжнародної діяльності кафедри фінансів, обліку і аудиту, її організація та результати свідчать про наявність наукової бази для якісної підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» за першим (бакалаврським) рівнем.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів за результатами попередньої експертизи та заходи з їх усунення

На підставі загальних висновків та пропозицій висловлених під час попередньої акредитації експертною комісією напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» висловлені зауваження, які не входять до складу обов'язкових і спрямовані на поліпшення якості підготовки фахівців даного напряму, а саме:

1. Продовжувати поповнення бібліотечного фонду університету фаховими виданнями з різних фінансових галузей, виданих українською мовою, з урахуванням необхідності придбання фахових зарубіжних видань.

2. Враховуючи потребу установ центрального регіону у фахівцях фінансової сфери, рекомендувати ректору університету наповнити навчальну лабораторію сучасним обладнанням для цілеспрямованої підготовки та працевлаштування майбутніх фахівців.

3. Необхідно прискорити підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації – кандидатів та докторів наук за фахом напряму. Звертаємо увагу, рівень наукової та професійної активності кожного викладача засвідчується виконанням за останні 5 років не менш 3-х умов, зазначених у п.5 приміток до ліцензійних умов Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187.

4. Удосконалити методичне забезпечення шляхом підготовки впровадженням електронних підручників та навчальних посібників з професійно-орієнтованих дисциплін.

5. Кількість студентів, які виконували ККР не відповідає даним ЄДЕБО.

Керівництвом Національного авіаційного університету, факультетом економіки та бізнес-адміністрування та кафедрою фінансів, обліку і аудиту були втілені наступні заходи щодо реалізації вищезазначених рекомендацій:

- бібліотечний фонд університету продовжує поповнюватися фаховими виданнями у галузі фінансів, розширено інформаційні ресурси електронної бібліотеки, електронних підручників і посібників за рахунок підключення до існуючих електронних бібліотек в Україні і за кордоном.;

- кафедра фінансів, обліку і аудиту забезпечена сучасним комп'ютерним обладнанням. Співвідношення комп'ютер/студент складає 1/1;

- підготовлено 11 кандидатів економічних наук та 5 докторів економічних наук. Всі викладачі кафедри мають рівень наукової та професійної активності більше 3-х умов, зазначених у п.5 приміток до ліцензійних умов Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187. Викладачі університету, які мають менше 3-х умов зазначених у п.5 приміток до ліцензійних умов Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187 це - Гейченко Світлана Петрівна - старший викладач кафедри фізичного виховання та спортивної підготовки, є майстром спорту України, має відповідні публікації; Михайлич Олександр Володимирович – доцент кафедри соціології та політології – має 2 п.(п.5,14);

- з усіх навчальних дисциплін, що викладаються на кафедрі фінансів, обліку і аудиту, укладено навчально-методичні комплекси, які містять навчально-методичні матеріали, необхідні для забезпечення належної якості навчального процесу;

- в акредитаційній справі надана успішність здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за підсумками ККР 2016-2017 навчального року (розпорядження № 226 від 7.10.2016, розпорядження № 269 від 7.02.2017), у виконанні ККР приймала участь менша кількість студентів (відсутні - за поважними причинами).

Висновок: експертною комісією проаналізовано ступінь усунення вищезазначених недоліків і встановлено, що усі попередні зауваження експертів враховано і завдання, передбачені заходами, в межах компетенції кафедри, виконано.

10. Загальні висновки і пропозиції

На підставі поданих для акредитаційної експертизи матеріалів та перевірки результатів діяльності вважаємо за потрібне висловити пропозиції, які, на думку членів комісії, будуть слугувати у подальшому підвищенню якості підготовки фахівців:

1. Активізувати профорієнтаційну роботу щодо набору студентів.
2. Впровадити у навчальний процес результати наукових досліджень викладачів для актуалізації змісту лекційних занять.
3. Активізувати роботу щодо залучення студентів до науково-дослідної діяльності кафедри, спрямованої на розв'язання економічних проблем розвитку економіки регіону.

4. Розмістити навчальні матеріали (тести для самоперевірки) в комп'ютерній мережі для організації самостійної роботи студентів.

5. Рекомендувати за результатами науково-дослідної роботи кафедри підготувати і опублікувати монографію.

6. Активізувати діяльність кафедри щодо підписання договорів про співробітництво з іноземними вузами-партнерами.

7. Рекомендувати створити філію кафедри з метою наближення учбового процесу до професійної діяльності.

8. Керівництву університету звернути увагу на необхідність виконання вимог Постанови КМУ № 1187 для усіх викладачів НАУ.

Висновок:

Експертна комісія вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, а також якість підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня у Національному авіаційному університеті відповідає вимогам вищої освіти та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати Національний авіаційний університет на здійснення освітньої діяльності напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня з ліцензованим обсягом 30 осіб денної форми навчання та 15 осіб заочної форми навчання.

22 червня 2018 року

Голова експертної комісії

доктор економічних наук,
професор Баранова В.Г.

Член експертної комісії

кандидат економічних наук,
професор Коваленко Л.О.

Голова експертної комісії

В.Г. Баранова

Анкетні дані експертів

Баранова Вікторія Глібівна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку Одеського національного економічного університету.

Коваленко Лариса Олексіївна – кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Чернігівського національного технологічного університету.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного авіаційного університету д.б.н., професор Ісаєнко В.М.

Завідувач кафедри фінансів області Науки к.е.н., доцент Гайдаржійська О.М.

Зведені відомості
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти.
Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо
матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного
забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	дев'ять осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	+ шість осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):	+	+	
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. Для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	90,7	+40,7

1	2	3	4
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	20,93	+10,93
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-		
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	100	+85
2) практичної роботи за фахом	-		
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток	Відповідають підпункти 1-16 пункту 5 приміток (не менш 3 вимог)	
7. Наявність випускової кафедри із спеціальною (фаховою) підготовкою, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	
2) з науковим ступенем та вченим званням	-	-	
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,4	
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			

1	2	3	4
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	90	+20
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	двадцять одне найменування	+ сімнадцять найменувань
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладів освіти)	+	+	

1	2	3	4
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня /освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відеозапис навчальних дисциплін)	60	60	

Голова експертної комісії

доктор економічних наук,
професор Баранова В.Г.

Член експертної комісії

кандидат економічних наук,
професор Коваленко Л.О.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного
авіаційного університету

д.б.н., професор Ісаєнко В.М.

Голова експертної комісії

В.Г. Баранова

Порівняльна таблиця
якісних характеристик підготовки фахівців
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
за напрямом підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»

Найменування показника (нормативу)	Норматив за ОКР «Бакалавр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	95,8	+5,8
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	53,45	+3,45
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	51,72	+1,72
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	61,76	+11,76

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії

доктор економічних наук,
професор Баранова В.Г.

Член експертної комісії

кандидат економічних наук,
професор Коваленко Л.О.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного
авіаційного університету

д.б.н., професор Ісаєнко В.М.

Голова експертної комісії

В.Г. Баранова

Порівняльна таблиця виконання контрольних робіт
студентами напрямку підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»
Національного авіаційного університету

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів		Самостійна оцінка		Одержані оцінки при самоаналізі					Абсолютна Успішність, %	Якість, %	Високу-валу ККР		Одержані оцінки при ККР					Абсолютна Успішність, %		Різниця							
				Кількість	%	5	4	3	2	1	2	3			4	5	Кількість	%	1	2	3	4	5	Абсолютна Успішність, %	Якість, %	Успішність	Якість				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
3. Шифр професійної підготовки																															
1.	Страхування	6.030508	414	20	100	3	15	12	60	5	25	0	0	0	100	75	20	100	2	10	12	60	6	30	0	0	100	70	0	-5	
	Фінанси і кредит																														
2.	Банківська система	6.030508	414	20	100	2	10	10	50	8	40	0	0	0	100	60	20	100	1	5	11	55	8	40	0	0	100	60	0	0	
	Фінанси і кредит																														
3.	Податкова система	6.030508	414	20	100	1	5	12	60	7	35	0	0	0	100	65	20	100	1	5	11	55	8	40	0	0	100	60	0	-5	
	Фінанси і кредит																														
Всього			60	60	100	6	10	34	57	20	33	0	0	0	100	67	20	100	4	6	34	57	22	37	0	0	100	63	0	-3,3	

Голова експертної комісії

доктор економічних наук,
професор Баранова В.Г.

Член експертної комісії

кандидат економічних наук,
професор Коваленко Л.О.

Голова експертної комісії

В.Г. Баранова